

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Глобальна безпека та міжнародні конфлікти

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(шифр і назва)

освітня програма: «Міжнародна інформаційна безпека»

(шифр і назва)

спеціалізація: _____

(шифр і назва)

вид дисципліни: за вибором

(обов'язкова / за вибором)

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2019 / 2020 навчальний рік

РОЗРОБНИК СИЛАБУСУ: д.держ.упр., проф. Солових В.П.

Силабус схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «27» 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Новікова Л.В.
(прізвище та ініціали)

1. Дані про викладача, що викладає дисципліну

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Солових Віталій Павлович
Контактний тел.	0662302550
E-mail:	solovikhvp@gmail.com
Розклад занять	Понеділок 15. ²⁰ , ауд. 707
Консультації	Вівторок 17. ⁰⁰

2. Анотація дисципліни

Забезпечення глобальної безпеки є одним з найактуальніших питань сучасної міжнародної політики. Це можна пояснити тим, що глобалізація сучасного світу призводить до впливу міжнародних конфліктів на всі держави світу.

Вивчення дисципліни «Глобальна безпека та міжнародні конфлікти» передбачає ознайомлення слухачів з концептуальними засадами глобальної безпеки та феноменом міжнародних конфліктів, у контексті забезпечення національної та міжнародної безпеки.

Навчальна дисципліна належить до вибіркових дисциплін.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з історії України, політичної географії світу, політології, теорії держави та права, міжнародного публічного права, основ світової політики, основ світової політики, основ економічної теорії тощо..

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні дисциплін «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах», «Дипломатичний протокол та етикет», «Радіотележурналістика», «Дипломатична та консульська служба», «Конфліктологія та теорія переговорів» та інших навчальних дисциплін за вибором здобувача вищої освіти.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Мета викладання навчальної дисципліни є - ознайомлення слухачів з концептуальними засадами глобальної безпеки та феноменом міжнародних конфліктів, у контексті забезпечення національної та міжнародної безпеки.

3.2. Основні завдання вивчення дисципліни є:

- визначити основні теоретичні засади та понятійно-категоріальний апарат дисципліни;

- з'ясувати актуальні проблеми міжнародної безпеки на сучасному етапі міжнародних відносин;

- надати уявлення про типологізацію, методи дослідження, структуру та фази міжнародних конфліктів;

- сформулювати навички щодо аналізу міжнародних конфліктів та процесу управління ними;

- надати вміння щодо виявлення конструктивного потенціалу міжнародних конфліктів, та їхнього взаємозв'язку з процесом забезпечення міжнародної безпеки.

3.3. Кількість кредитів - 3

Загальна кількість годин - 90

3.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-й
Семестр	
3-й	-й
Лекції	
10 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
10 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
70 год.	год.
Індивідуальні завдання	
- год.	

3.6. Заплановані результати навчання.

Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти

ФК 1	поглиблені знання про природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики;
ФК 3	здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;
ФК 4	поглиблені знання про теоретичні та прикладні дослідження міжнародних відносин і світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях;
ФК 7	здатність провадити прикладні аналітичні розробки проблем міжнародних відносин та світової політики, фахово готувати аналітичні матеріали та довідки;
ФК 11	здатність виробляти підходи до розв'язання проблем і завдань у сфері міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки, зовнішньої політики (зокрема, міжнародних та внутрішньодержавних конфліктів);

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

Знання:	
ПРН 36	знання особливостей побудови глобальної безпеки та природи міжнародних конфліктів / знання основ інформаційної геополітики;
Уміння:	
ПРН 7	демонструвати знання про природу міжнародних комунікацій, проблеми розвитку держав та міжнародних регіонів у глобальному, регіональному та локальному контекстах;
ПРН 43	оцінювати та аналізувати глобальну безпеку та природу сучасних міжнародних конфліктів / володіти основами інформаційної геополітики
Навички:	
ПРН 50	здійснювати всебічний аналіз глобальної безпеки, причин і наслідків сучасних міжнародних конфліктів / здійснювати аналіз основних складових інформаційної геополітики.

4. Теми навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття, предмет та завдання курсу.

Основні проблеми міжнародної безпеки. Теоретичні підходи до сутності міжнародних конфліктів. Взаємозв'язок між національними інтересами та міжнародними конфліктами. Гносеологія виникнення напруги у міжнародних відносинах.

Тема 2. Феномен міжнародного конфлікту у світовій політиці.

Міжнародні конфлікти в системі сучасних міжнародних відносин. Проблема наукового визначення міжнародного конфлікту. Суб'єкти міжнародного конфлікту. Характерні особливості міжнародного конфлікту. Міжнародна криза як специфічна форма міжнародного конфлікту. Зв'язок насилля та міжнародного конфлікту.

Тема 3. Типологізація, функції та методи дослідження міжнародних конфліктів.

Класифікація міжнародних конфліктів. Основні типи міжнародних конфліктів. Вплив особливостей структури біполярної системи міжнародних відносин на появу окремих типів міжнародних конфліктів. Вплив особливостей структури постбіполярної системи міжнародних відносин на появу окремих типів міжнародних конфліктів. Конструктивні та деструктивні функції міжнародних конфліктів.

Тема 4. Структура і фази міжнародних конфліктів.

Структура міжнародного конфлікту. Фази міжнародного конфлікту. Фази наростання міжнародної напруги. Альтернативні варіанти розвитку міжнародної кризи

Тема 5. Сфери розгортання міжнародних конфліктів.

Конфлікт і криза у міжнародних відносинах. Класифікація міжнародних криз. Міжнародні економічні конфлікти. Міжнародні енергетичні конфлікти. Міжнародні політичні конфлікти. Міжнародні релігійні конфлікти. Міжнаціональні конфлікти.

Тема 6. Аналіз міжнародних конфліктів.

Основні рівні аналізу міжнародних конфліктів. Теорія силової рівноваги в аналізі міжнародних конфліктів. Теорії гегемоністичної стабільності та перетікання силових ресурсів.

Тема 7. Управління міжнародними конфліктами.

Інститут розв'язання міжнародних суперечок. Дипломатичні засоби вирішення міжнародних суперечок. Правові засоби вирішення міжнародних суперечок. Роль ООН

у вирішенні міжнародних суперечок. Міжнародний суд як головний судовий орган ООН. Миротворча діяльність НБСЄ-ОБСЄ. Миротворча діяльність НАТО. Гуманітарна інтервенція як метод врегулювання конфліктів. Превентивна дипломатія.

Тема 8. Транснаціональні конфлікти.

Основні причини поширення транснаціональних конфліктів в сучасному світі. Вплив процесів глобалізації на транснаціональні конфлікти. Типи транснаціональних конфліктів. Підходи до вирішення транснаціональних конфліктів.

Тема 9. Міжнародний тероризм.

Міжнародний тероризм як фактор міжнародних відносин. Вплив структурних змін в міжнародній системі на розвиток міжнародного тероризму. Основні тенденції та форми розвитку міжнародного тероризму в постбіполярній системі міжнародних відносин.

Тема 10. Етнонаціональні конфлікти.

Поняття та форми націоналізму. Передумови поширення етнонаціональних конфліктів у постбіполярному світі. Основні механізми управління етнонаціональними конфліктами. Розподіл держави як засіб попередження етнонаціональних конфліктів.

5. Схема навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин/тижнів			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекційне заняття	прак. заняття	сам. роб.
2	3	4	5	6
<u>Тема 1. Поняття, предмет та завдання курсу</u>	9 год	1 год/ 1 тиж	1 год/ 1 тиж	7 год
<u>Тема 2. Феномен міжнародного конфлікту у світовій політиці.</u>	9 год	1 год/ 2 тиж	1 год/ 1 тиж	7 год
<u>Тема 3. Типологізація, функції та методи дослідження міжнародних конфліктів.</u>	9 год	1 год/ 3 тиж	1 год/ 3 тиж	7 год
<u>Тема 4. Структура і фази міжнародних конфліктів.</u>	9 год	1 год/ 4 тиж	1 год/ 4 тиж	7 год
<u>Тема 5. Сфери розгортання міжнародних конфліктів</u>	9 год	1 год/ 5 тиж	1 год/ 5 тиж	7 год
<u>Тема 6. Аналіз міжнародних конфліктів</u>	9 год	1 год/ 6 тиж	1 год/ 6 тиж	7 год
<u>Тема 7. Управління міжнародними конфліктами</u>	9 год	1 год/ 7 тиж	1 год/ 7 тиж	7 год
<u>Тема 8. Транснаціональні конфлікти</u>	9 год	1 год/ 8 тиж	1 год/ 8 тиж	7 год
<u>Тема 9. Міжнародний тероризм.</u>	9 год	1 год/ 9 тиж	1 год/ 9 тиж	7 год
<u>Тема 10. Етнонаціональні конфлікти.</u>	9 год	1 год/ 10 тиж	1 год/ 10 тиж	7 год
Усього годин	90 год	10 год	10 год	70 год

6. Завдання для самостійної роботи та показники академічної активності здобувачів вищої освіти

№ теми	Види, зміст самостійної роботи
1	<u>Тема 1. Поняття, предмет та завдання курсу</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних Видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>
2	<u>Тема 2. Феномен міжнародного конфлікту у світовій політиці.</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>
3	<u>Тема 3. Типологізація, функції та методи дослідження міжнародних конфліктів.</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>
4	<u>Тема 4. Структура і фази міжнародних конфліктів.</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>
5	<u>Тема 5. Сфери розгортання міжнародних конфліктів</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>
6	<u>Тема 6. Аналіз міжнародних конфліктів</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>
7	<u>Тема 7. Управління міжнародними конфліктами</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>
8	<u>Тема 8. Транснаціональні конфлікти</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>
9	<u>Тема 9. Міжнародний тероризм.</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>
10	<u>Тема 10. Етнонаціональні конфлікти.</u> <u>Завдання:</u> <u>Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей</u>

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки бере до уваги такі показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень здобувачів вищої освіти:

- відповіді на питання плану практичного заняття під час заняття;
- доповіді з проблемних питань практичного заняття;
- участь в активних формах навчання на практичних заняттях;
- розробка тематичних презентацій і кейсів;
- участь у роботі наукового гуртка: публікація тез доповідей та участь у конференціях, написання наукових статей, есе, рефератів;
- відпрацювання тем пропущених практичних занять;
- інші здобутки у сфері міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

7. Вимоги викладача

При вивченні дисципліни «Глобальна безпека та міжнародні конфлікти» необхідно спиратися на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення бізнес-процесів та управлінських явищ.

Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти:

- регулярно відвідувати заняття;
 - планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал;
 - активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів;
 - повною мірою долучатися до активних форм навчання;
 - відпрацьовувати пропущені практичні заняття.
- Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної поведінки та етики.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на проблемних лекціях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення модульної оцінки, при проведенні заліку і враховуються при визначенні підсумкової залікової оцінки з дисципліни.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять, підсумкового контролю за підсумками вивчення теми. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума модульних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів модульних і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку в 3-му семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань - 40.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Разом	Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та семінарських заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача вищої освіти засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських заняттях, рівень знань за результатами опитування на семінарських заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Схема нарахування балів за поточним контролем (засвоєння теми дисципліни):

- 5-6 балів - здобувач вищої освіти цілком і всебічно розкрив сутність питань теми, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;

- 3-4 балів - здобувач вищої освіти розкрив питання теми у загальних рисах, розуміє їхню сутність, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування;

- 1-2 балів - здобувач вищої освіти не повністю розкрив питання теми у загальних рисах, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно;

- 0 балів - здобувач вищої освіти не розкрив питання теми, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за заліковими білетами. Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше 20 балів, за друге – 20 балів.

Схема нарахування балів за одне теоретичне питання екзаменаційного білету:

- 15-20 балів - здобувач вищої освіти цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;

- 7-15 балів - здобувач вищої освіти розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування;

- 4-6 балів - здобувач вищої освіти розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно;

- 0-3 балів - здобувач вищої освіти не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки за національною шкалою. Шкала оцінювання наведена нижче.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980 - 2000 роки) : Підручник / Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень, Л.В. Губернський та ін. - К.: Либідь, 2001. - 621 с.
2. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945 - 70-ті роки) : Підручник / В.А. Манжола, М.М. Білоусов, Л.Ф. Гайдуков та ін. - К.: Либідь, 2014. - 958 с.
3. Бутрос Гали Б. Повестка дня для мира. Превентивная дипломатия, миротворчество и поддержание мира. Доклад Генерального секретаря ООН. - Нью-Йорк, 1992.
4. Капітоненко М. Міжнародні конфлікти. - К.: Либідь, 2014. - 352 с.
5. Капітоненко М.Г. Традиційні міждержавні та внутрішні конфлікти в постбіполярній системі міжнародних відносин // Актуальні проблеми міжнародних відносин. - Вип. 36, част. 2. - К.: ІМВ, 2014. - С. 37-43.

Допоміжна література

1. Бжезинский З. Великая шахматная доска. Господство Америки и его геостратегические императивы.-М., 1999.
2. Дипломатический словарь. В 3-х томах. М., 1986.
3. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин: Курс лекцій. - Львів, 1995.
4. Киссинджер Г. Дипломатия. Пер. с англ. В.В.Львова / Послесл. Г.А.Арбатова. - М., 1997.
5. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи. Світова політика,- Київ: ФАДА, ЛТД. - 2015. - 224 с.
6. Трансформація міжнародної безпеки: сучасні виклики та загрози. Матеріали міжнародної наукової конференції. Львів, 22-23 березня 2018 р. / Упорядники: М. Мальський, Р. Вовк, О. Кучик, П. Байор. - Львів: Факультет міжнародних відносин ЛНУ імені Івана Франка, 2018.- 187 с.
7. Пелих А. О. Воєнно-політичні моделі держав в управлінні національною безпекою євроатлантичних і пострадянських країн. Дисертація на здобуття наукового ступеня к.держ.упр. - К., 2017.
8. Кушнір Д. В. Безпековий фактор формування регіональної системи міжнародних відносин у Перській затоці [Рукопись] : автореф. дис. на здобуття наук, ступ. канд. політ, наук [спец.]. - К., 2011.
9. Антипенко А. В. Конфліктологічний підхід у міжнародно-правовому регулюванні боротьби з тероризмом. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня к.ю.н. - О., 2013.
10. Каріх І. В. Інституційно-правові засади політики національної безпеки в гуманітарній сфері. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук. - К., 2018.
11. Левенець С. В. Механізми впливу організованих груп інтересів на політику національної безпеки України. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук. - К., 2019.

11. Перелік залікових питань

1. Основні проблеми міжнародної безпеки.
2. Теоретичні підходи до сутності міжнародних конфліктів.
3. Історичні етапи виникнення напруги у міжнародних конфліктах.
4. Поняття та структура міжнародного конфлікту.
5. Особливості філософського знання про міжнародний конфлікт. Типологія філософських поглядів стосовно конфлікту.
6. Причини виникнення міжнародних конфліктів.
7. Теологічні концепції міжнародних конфліктів.
8. Погляди політичного реалізму на причини міжнародних конфліктів.
9. Методологія дослідження міжнародних конфліктів: загальний огляд.

10. «Якісні» методи в конфліктології: структура, особливості.
11. «Кількісні» методи в дослідженні міжнародних конфліктів: переваги та недоліки.
12. Типологія міжнародних конфліктів: критерії та підходи.
13. Конфліктогенність постбіполярної системи міжнародних відносин.
14. Егеґемонія в сучасному світі і її вплив на міжнародні конфлікти.
15. Основні типи сучасних міжнародних конфліктів.
16. Асиметричні конфлікти в міжнародних відносинах.
17. Транснаціональні конфлікти: поняття та приклади.
18. Регіональні міжнародні конфлікти: причини та шляхи врегулювання.
19. Міжнародна криза та її характерні риси.
20. Внутрішні конфлікти з міжнародними наслідками.
21. Міжнародний тероризм: поняття та основні тенденції розвитку.
22. Стратегії врегулювання внутрішніх конфліктів.
23. Інтервенція у внутрішні конфлікти.
24. Вплив глобалізації на міжнародні конфлікти.
25. Теорія комплексної взаємозалежності.
26. Релігійний фактор в сучасних міжнародних конфліктах.
27. Соціально-економічні причини міжнародних конфліктів в постбіполярному світі.
28. Інтервенція міжнародних організацій в міжнародних конфліктах: за і проти.
29. Підходи до визначення сили в конфліктології.
30. «Баланс сил»: визначення і функції.
31. Класифікація війн.
32. Превентивна дипломатія як засіб управління конфліктом.
33. Еуманітарна інтервенція: правові підстави та політичні наслідки.
34. Теоретичні основи та сучасна практика миротворчої діяльності ООН та регіональних міжнародних організацій.
35. Посередництво в міжнародних конфліктах.
36. Тенденції розвитку сучасних міжнародних конфліктів.
37. Миротворча діяльність України.
38. Суверенна держава як головний суб'єкт міжнародних конфліктів.
39. Характеристика об'єктного поля міжнародних конфліктів.
40. Характеристика функцій міжнародних конфліктів.
41. Фази міжнародного конфлікту.
42. Охарактеризуйте латентну фазу міжнародного конфлікту.
43. Вплив особливостей структури біполярної системи міжнародних відносин на появу окремих типів міжнародних конфліктів.
44. Класифікація міжнародних конфліктів за К. Боулдінгом, Й. Гальтунгом та А. Рапопортом.
45. Превентивна дипломатія у процесі управління міжнародними конфліктами.
46. Конструктивний потенціал конфліктів і міжнародна безпека.
47. Передумови поширення етнонаціональних конфліктів у постбіполярному світі.
48. Основні механізми управління етнонаціональними конфліктами.
49. Вплив кризи американського лідерства на міжнародну конфліктогенність.
50. Основні джерела дестабілізації та ризику у постбіполярній системі міжнародних відносин.
51. Вплив процесів глобалізації на транснаціональні конфлікти.
52. Типи транснаціональних конфліктів.

